

Raport de evaluare externă a progresului

Instituția organizatoare de studii universitare de doctorat (IOSUD)

ȘCOALA NAȚIONALĂ DE STUDII POLITICE ȘI ADMINISTRATIVE

Scoala universitară de doctorat

ȘCOALA DOCTORALĂ MULTIDISCIPLINARĂ – Domeniul SOCIOLOGIE

I. Introducere¹

Prezentul raport de evaluare externă a fost elaborat în contextul evaluării intermediare pentru analiza raportului de progres al DSUD Sociologie de la Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA) din București. Perioada vizată de procesul de evaluare intermediară este octombrie 2021 – octombrie 2024.

Componența echipei de evaluare la nivel de domeniu a fost următoarea:

1	Prof.univ.dr. RUSU Horațiu Mihai	Universitatea "Lucian Blaga" Sibiu	horatiu.rusu@ulbsibiu.ro
2.	Mălan Denisa-Maria (Sudent)	Universitatea Babeș-Bolyai	denisamalan99@gmail.com
3	Alexandru Manolache (Expert din Direcția Asigurarea Calității, ARACIS)	ARACIS	alexandru.manolache@aracis.ro

Domeniul de doctorat Sociologie din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (SNSPA) este integrat în Școala Doctorală Multidisciplinară, care gestionează și alte patru domenii de studii universitare de doctorat: Științe Politice, Științe Administrative, Științele Comunicării și Management. La nivelul domeniului de doctorat Sociologie activează în prezent cinci conducători de doctorat, iar o parte semnificativă dintre aceștia îndeplinesc standardele minimale actuale ale CNATDCU pentru abilitare.

Școala Doctorală Multidisciplinară a fost înființată în cadrul SNSPA în anul 2000, odată cu autorizarea programului de doctorat în Științe Politice. Domeniul Sociologie a fost adăugat în anul 2008, reprezentând

¹ De fiecare dată când este aplicabil, informațiile vor fi prezentate și în funcție de gen.

o extindere firească a portofoliului academic al SNSPA în direcția științelor sociale. În prezent, SNSPA are statut de IOSUD (Instituție Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat) și administrează un total de peste 350 de doctoranzi în toate cele cinci domenii. Dintre aceștia, în cadrul programului de doctorat în Sociologie sunt înscriși 24 de studenți doctoranzi.

Școala doctorală în Sociologie este dedicată dezvoltării cercetării științifice avansate, precum și formării de specialiști cu pregătire academică riguroasă. Accentul este pus pe cercetarea empirică, analiza fenomenelor sociale contemporane și valorificarea cercetării prin publicații și participări internaționale. Cursurile oferite includ discipline de bază în metodologie, epistemologie și teorii sociologice avansate, susținute de profesori și conferențieri cu expertiză națională și internațională.

În ultimii ani, școala doctorală a început un proces de aliniere mai fermă la standardele internaționale, prin introducerea unor cursuri obligatorii de etică în cercetare, participarea studenților la conferințe internaționale, colaborarea în cadrul consorțiului european CIVICA, precum și prin atragerea unor noi conducători de doctorat. În același timp, rămâne o provocare creșterea gradului de internaționalizare și atragerea de surse alternative de finanțare pentru doctoranzi.

Programul doctoral în Sociologie de la SNSPA se caracterizează, așadar, printr-o combinație de rigurozitate științifică, deschidere interdisciplinară și implicare în realitățile sociale contemporane, fiind un pol relevant de formare academică și cercetare în științele sociale din România.

II. **Aprecieri asupra implementării recomandărilor formulate în cadrul REE**

În raportul de evaluare externă a domeniului de studii universitare de doctorat Sociologie din cadrul SNSPA, elaborat în anul 2021, se consemnează următoarea situație a indicatorilor parțial îndepliniți:

Nr. Crt.	Tip indicator (*, IPC)	Indicator de performanță	Calificativ
1	*	Indicatorul *A.1.3.2	Parțial îndeplinit
2	*	Indicatorul *A.3.1.4.	Parțial îndeplinit
3	B2	Indicatorul B.2.1.2	Parțial îndeplinit
4	C3	Indicatorul C.3.1.2.	Parțial îndeplinit
5	C3	Indicatorul C.3.1.3.	Parțial îndeplinit

Situația implementării recomandărilor privind indicatorii parțial îndepliniți, conform Raportului de progres asupra domeniului de studii universitare de doctorat Sociologie, elaborat de SNSPA, în anul 2024, este prezentată mai jos.

Indicatorul A.1.3.2. *Proporția studenților doctoranzi existenți în momentul evaluării, care beneficiază pentru minimum șase luni și de alte surse de finanțare decât finanțarea guvernamentală, prin burse acordate de persoane fizice sau juridice sau sunt susținuți financiar prin granturi de cercetare sau de dezvoltare instituțională / resurse umane, nu este mai mică de 20%.*

Recomandarea comisiei (cf. Raport evaluare - 2021):

„Dezvoltarea unor strategii pentru atragerea altor surse de finanțare decât cea guvernamentală și

crearea unor mecanisme de acordare de finanțare adițională din aceste surse doctoranzilor, pe baze competitive.”

Constatări din analiza Raportului de progres (2024):

Informațiile furnizate în Raportul de progres (2024) cu privire la acest indicator sunt următoarele: „La nivelul IOSUD-SNSPA există o preocupare constantă pentru atragerea de fonduri europene/naționale, dar și pentru creșterea numărului de studenți doctoranzi care să beneficieze de alte surse de finanțare decât cea guvernamentală.” (Raport progres SNSPA – p.6)

Dacă, la momentul evaluării (iulie 2021), SNSPA oferea informații precise cu privire la acest indicator (16,6% dintre studenți beneficiind, în perioada evaluată, de alte surse de finanțare), raportul de progres nu furnizează astfel de date. În plus, în raport nu sunt prezentate (și nu există trimiteri la) strategii elaborate de SNSPA în perioada 2021–2024 pentru atragerea de finanțare alternativă la cea guvernamentală sau dovezi privind crearea unor mecanisme de acordare a unor finanțări adiționale pentru doctoranzi din astfel de surse. Prin urmare, deoarece nu putem conchide asupra stadiului implementării recomandării, considerăm că aceasta nu este implementată.

Concluzie:

Recomandarea comisiei nu este implementată.

Indicatorul *A.3.1.4 Ponderea conducătorilor de doctorat care coordonează concomitent mai mult de 8 studenți doctoranzi, dar nu mai mult de 12, aflați în perioada studiilor universitare de doctorat, nu depășește 20%.

Recomandarea comisiei (cf. Raport evaluare - 2021):

„Dezvoltarea resursei umane prin atragerea de noi coordonatori de doctorat.”

Constatări din analiza Raportului de progres (2024):

La momentul evaluării (iulie 2021), ponderea conducătorilor de doctorat care coordonau mai mult de 8, dar nu mai mult de 12 studenți, depășea 25%.

Și în prezent, unul din patru conducători coordonează mai mult de 8 studenți doctoranzi (respectiv 9 studenți) (Raport de progres SNSPA – p. 6).

Deși ponderea conducătorilor de doctorat care coordonează concomitent mai mult de 8 studenți doctoranzi a rămas neschimbată, structura personalului care coordonează efectiv studenți doctoranzi s-a modificat în proporție de 50%. În domeniul Sociologie, la SNSPA, se regăsește un conducător nou (prof. univ. de Cătălin Augustin Stoica). Această situație relevă că, deși problema de fond nu a fost rezolvată, SNSPA a făcut pași concreți în implementarea recomandării. Prin urmare, considerăm că aceasta este parțial implementată.

Concluzie:

Recomandarea comisiei este parțial implementată.

Indicatorul B.2.1.2. Există cel puțin o disciplină dedicată eticii în cercetarea științifică și proprietății intelectuale sau tematici bine delimitate pe aceste subiecte în cadrul unei discipline predate în programul doctoral.

Recomandarea comisiei (cf. Raport evaluare - 2021):

„Introducerea cu statut obligatoriu a unei discipline de Etică și Deontologie”.

Constatări din analiza Raportului de progres (2024):

La momentul evaluării (iulie 2021), exista o disciplină dedicată eticii și integrității academice între cursurile oferite de IOSUD însă nu era obligatorie. În cazul domeniului Sociologie exista cel puțin un subiect explicit dedicat eticii cercetării în cadrul disciplinei Metodologia cercetării sociale.

Conform informațiilor din raport (p. 7), începând cu anul universitar 2022–2023, disciplina Etică și integritate în cercetare și inovare are statut obligatoriu (vezi și Anexa 4).

Această situație relevă că SNSPA a făcut pași concreți în implementarea recomandării. Prin urmare, considerăm că aceasta este implementată.

Concluzie:

Recomandarea comisiei este implementată.

Indicatorul C.3.1.2. În cadrul domeniului de studii evaluat este sprijinită, inclusiv financiar, organizarea unor doctorate în cotutelă internațională, respectiv invitarea unor experți de prim rang care să susțină cursuri / prelegeri pentru studenții doctoranzi.

Recomandarea comisiei (cf. Raport evaluare - 2021):

„Fructificarea oportunităților oferite de CIVICA pentru a organiza doctorate în cotutelă internațională.”

Constatări din analiza Raportului de progres (2024):

La momentul evaluării (iulie 2021), nu se organizau doctorate în cotutelă internațională. Doctoranzii aveau acces la prelegeri susținute de experți internaționali prin proiectul CIVICA.

Conform informațiilor din raport (p. 7, Anexa 5 și Anexa 6), în perioada analizată s-a menținut posibilitatea participării studenților la cursuri sau prelegeri susținute de experți internaționali; însă, în continuare, nu se organizează doctorate în cotutelă. Această situație indică faptul că, deși măsura nu a fost încă implementată, SNSPA a continuat demersurile ce pot valorifica oportunitățile oferite de apartenența la consorțiul CIVICA și pot susține atingerea obiectivelor vizate de recomandare. Prin urmare, considerăm că aceasta este parțial implementată.

Concluzie:

Recomandarea comisiei este parțial implementată.

Indicatorul C.3.1.3. Internaționalizarea activităților din cadrul studiilor doctorale este susținută prin măsuri concrete (de exemplu, participarea la târguri educaționale pentru atragerea de studenți doctoranzi internaționali; includerea experților internaționali în comisii de îndrumare sau de susținere a tezelor de doctorat etc.).

Recomandarea comisiei (cf. Raport evaluare - 2021):

„Diversificarea și întărirea acțiunilor de internaționalizare în sensul elementelor subliniate de indicatorul C3.1.3.”

Constatări din analiza Raportului de progres (2024):

La momentul evaluării (iulie 2021), nu existau informații clare privind studenții internaționali, mobilitățile internaționale ale doctoranzilor în domeniul Sociologie și nici prezența unor experți internaționali în comisiile de îndrumare sau de susținere a tezelor de doctorat. Având în vedere punctele slabe evidențiate în Raportul de evaluare externă elaborat în 2021, recomandarea a vizat, printre alte măsuri de internaționalizare, în principal includerea experților internaționali în aceste comisii.

Informațiile furnizate în Raportul de progres (2024) referitoare la acest indicator sunt următoarele: „Internaționalizarea activităților din cadrul studiilor doctorale este o preocupare constantă a IOSUD-SNSPA. De asemenea, se fac eforturi pentru includerea experților internaționali în comisiile de îndrumare sau de susținere a tezelor de doctorat, doctoranzii sunt susținuți (și financiar) să participe la activități internaționale (Anexa 7), să publice rezultatele cercetărilor în reviste cu impact internațional (Anexa 8) sau să redacteze și să susțină tezele de doctorat în limbi străine.” (Raport de progres SNSPA – p. 8).

Anexa 7 conține lista doctoranzilor care au beneficiat de sprijin financiar pentru participarea la conferințe internaționale. Din totalul de 46 de studenți sprijiniți, doi sunt din domeniul Sociologie. Anexa 8 nu oferă informații clare privind activitatea doctoranzilor din acest domeniu. Anexele 13.1, 13.2 și 13.3 prezintă componența comisiilor de îndrumare din cadrul programului doctoral în Sociologie. Majoritatea covârșitoare a membrilor provine din cadrul SNSPA, fără participarea unor experți internaționali. Anexa 14 conține componența comisiilor de susținere a tezelor de doctorat în domeniul Sociologie pentru perioada analizată, iar nici aici nu sunt prezenți experți internaționali.

Această situație arată că, deși aspectele critice semnalate anterior nu au fost abordate direct, SNSPA a inițiat acțiuni de diversificare a internaționalizării în sensul vizat de indicatorul C3.1.3. Prin urmare, considerăm că măsura este parțial implementată.

Concluzie:

Recomandarea comisiei este parțial implementată.

III. Concluzii și recomandări

Școala doctorală în Sociologie este dedicată dezvoltării cercetării științifice avansate, precum și formării de specialiști cu pregătire academică riguroasă. În prezent, domeniul are 24 de doctoranzi în stagiul, iar echipa de conducători de doctorat a fost extinsă recent prin cooptarea unui nou profesor abilitat. Accentul este pus pe cercetarea empirică, analiza fenomenelor sociale contemporane și valorificarea cercetării prin publicații și participări internaționale. Cursurile oferite includ discipline de bază în metodologie, epistemologie și teorii sociologice avansate, susținute de profesori și conferențieri cu expertiză națională și internațională. În general SNSPA face progrese în ceea ce privește implementarea măsurilor propuse. Situația implementării recomandărilor referitoare la Indicatorii de performanță parțial îndepliniți este următoarea:

Nr. crt.	Indicator de performanță	Recomandare	Implementarea recomandărilor
1	Indicatorul *A.1.3.2	Dezvoltarea unor strategii pentru atragerea altor surse de finanțare decât cea guvernamentală și crearea unor mecanisme de acordare de finanțare adițională din aceste surse doctoranzilor, pe baze competitive.	Neimplementată
2	Indicatorul *A.3.1.4.	Dezvoltarea resursei umane prin atragerea de noi coordonatori de doctorat.	Parțial implementată
3	Indicatorul B.2.1.2	Introducerea cu statut obligatoriu a unei discipline de Etică și Deontologie	Implementată
4	Indicatorul C.3.1.2.	Fructificarea oportunităților oferite de CIVICA pentru a organiza doctorate în cotutelă internațională	Parțial implementată
5	Indicatorul C.3.1.3.	Diversificarea și întărirea acțiunilor de internaționalizare în sensul elementelor subliniate de indicatorul C3.1.3.	Parțial implementată

Prof. univ dr. Horațiu M. RUSU

Reprezentant studenți
Denisa Mălan